

मौ. कासारवाडी, ता. हातकणंगले, जि.कोल्हापूर येथील वनजमिनीवर केंद्र शासनाच्या परवानगीशिवाय झालेले खनिज उत्खनन, पर्यावरणाची झालेली हानी, वनजमिनीचे भूमिहीन लोकांना झालेले वाटप यासंदर्भात मा.राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरणाने दिलेल्या आदेशाबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एफएलडी-२०१७/प्र.क्र.२९५/फ-१०
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ०८/०२/२०२२.

प्रस्तावना:-

मौ.कासारवाडी, ता.हातकणंगले, जि.कोल्हापूर येथील सन १९५३ मध्ये वन म्हणून अधिसूचित झालेल्या जमिनीवर केंद्र शासनाच्या परवानगीशिवाय झालेले खनिज उत्खनन, पर्यावरणाची झालेली हानी, वनजमिनीचे भूमिहीन लोकांना झालेले वाटप यासंदर्भात मा.राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरणाने दिनांक २०/१२/२०२१ रोजीच्या आदेशान्वये विनापरवानगी उत्खननास परवानगी देणा-यांविरुद्ध कारवाई, पर्यावरणाची झालेल्या हानीचा संयुक्त समितीमार्फत शोध घेऊन पुर्नस्थापन योजना (Restoration Plan) आखणे व संबंधित व्यक्तींकडून रक्कम वसूल करण्याचे निर्देश दिलेले आहेत. त्या अनुषंगाने संयुक्त समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

निर्णय :-

प्रस्तुत प्रकरणाची चौकशी करुन मा. राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण, विशेष शाखा, पुणे यांनी दिनांक २०/१२/२०२१ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार कार्यवाही करण्यासाठी खालीलप्रमाणे संयुक्त समिती स्थापन करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	पद	
१.	प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.	अध्यक्ष
२.	जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर	सदस्य
३.	तज्ञ सदस्य, राज्यस्तरीय पर्यावरण आघात मूल्यांकन प्राधिकरण, महाराष्ट्र, मुंबई.	सदस्य
४.	अतिरिक्त संचालक, प्रादेशिक संचालनालय, केंद्रीय प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, पुणे	सदस्य
५.	प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, कोल्हापूर	सदस्य सचिव

उपरोक्त संयुक्त समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे असेल:-

- १) सदर संयुक्त समितीने मा.न्यायाधिकरणाने दिलेल्या आदेशानुसार खालील मुद्द्यांच्या अनुषंगाने चौकशी करावी.
 - अ) सदर वनजमिनीमध्ये विनापरवानगी उत्खननास परवानगी देणाऱ्या जबाबदार अधिका-यांविरुद्ध कारवाई प्रस्तावित करावी.

ब) वनजमिनीवरील अवैध उत्खननामुळे पर्यावरणाची किती प्रमाणात हानी झाली हे तपासून संबंधिताकडून वसूल करावयाची रक्कम निश्चित करावी. सदर वनजमिनीच्या कुंपणासाठी आवश्यक खर्चाची रक्कम निश्चित करावी व सदर जमिनीवर वनीकरणाची योजना आखावी.

क) उक्त मुद्यांव्यतिरिक्त मा. न्यायाधिकरणाच्या आदेशातील इतर मुद्यांच्या अनुषंगाने तपासणी करावी.

- २) समितीच्या सदस्यांना अनुषंगिक भत्ते शासकीय नियमाप्रमाणे अनुज्ञेय राहिल.
- ३) संयुक्त समितीचे सदस्य सचिव तथा प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, कोल्हापूर यांनी वेळोवेळी सर्व सदस्यांशी समन्वय साधून बैठकांचे आयोजन करावे.
- ४) संयुक्त समितीने मा.राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरणाचे आदेश विचारात घेऊन प्रस्तुत प्रकरणाची तपासणी / चौकशी ३ महिन्यात पूर्ण करून शासनास अहवाल सादर करणे बंधनकारक राहिल.
- ५) मा. राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरणाच्या आदेशाचे उल्लंघन होणार नाही याची समितीने दक्षता घ्यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०२०८१७२२३८४१९ असा आहे. हा निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(गणेश जाधव)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

१. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. प्रधान सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. तज्ञ सदस्य, राज्यस्तरीय पर्यावरण आघात मूल्यांकन प्राधिकरण, महाराष्ट्र, मुंबई
५. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
७. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
८. विभागीय आयुक्त, पुणे
९. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), कोल्हापूर
१०. जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर
११. अतिरिक्त संचालक, प्रादेशिक संचालनालय, केंद्रीय प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, पुणे
१२. प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, कोल्हापूर
१३. उपवनसंरक्षक (प्रा.), कोल्हापूर
१४. निवडनस्ती फ-१०.